

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللهم صلي على محمد و آل محمد و عجل فرجهم

طرح راهبران قرآنی
طرح پیشنهادی ماه مبارک رمضان
ویژه اعضای هیئت علمی دانشگاهها

مجمع مدارس قرآن و عترت (ع) با همکاری اداره کل فرهنگی دانشگاه تهران

زمستان ۱۴۰۳

«ماه رمضان ماه قرآن است و حقاً می توان در این ماه از هدایت قرآنی بهره برد. قرآن را بخوانیم، زیاد بخوانیم، با دقت بخوانیم، با تدبّر بخوانیم، با توجه به خدای متعال بخوانیم، از خود خدای متعال در تلاوت قرآن طلب کمک کنیم و بدانیم که دل با قرآن جلا پیدا میکند؛ این تعبیر امیرالمؤمنین (علیه السلام) است که «وَ إِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ لَمْ يَعِظْ أَحَدًا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ»؛ ... خدای متعال در هیچ یک از کتابهای آسمانی، مثل قرآن آحاد بشر را موعظه نکرده، به آنها درس نداده، آنها را راهنمایی نکرده. فَإِنَّهُ حَبْلُ اللَّهِ الْمَتِينُ وَ سَيِّبُهُ الْأَمِينُ وَ فِيهِ رَبِيعُ الْقَلْبِ؛ بهار دل؛ دل را بهاری میکند، دل را باطراوت میکند، دل را سرسبز میکند، دل را زمینه‌ی رویاندن معارف و توجهات حقیقی قرار میدهد؛ وَ فِيهِ رَبِيعُ الْقَلْبِ وَ يَنَابِيعُ الْعِلْمِ وَ مَا لِلْقَلْبِ جَلَاءٌ غَيْرُهُ؛ این کلمه‌ی «جلا» در فرمایش امیرالمؤمنین (علیه السلام) است.»

بیانات مقام معظم رهبری؛ محفل انس با قرآن کریم. ۱۴۰۰/۰۱/۲۵

«اساتید ما باید نقش خودشان را در ایجاد بالندگی در دانشگاه از یک سو، و حراست از ارزش‌های انقلاب و اسلام در دانشگاه از سوی دیگر پیدا کنند و تعریف کنند؛ یعنی باید نقش‌آفرینی کنند. ... دو جور نقش‌آفرینی وجود دارد: یکی شاگردپروری و عالم‌پروری است یعنی نقش‌آفرینی روی دانشجو؛ یکی نقش‌آفرینی در بیرون محیط دانشگاه؛

... دوران‌های آینده‌ی ما یعنی دهه‌های آینده‌ی ما، دهه‌های بسیار پرمسئله‌ای است؛ یا این است که این تحولات آینده، موجب خواهد شد که این حصار وابستگی‌ای که به صورت تاریخی روی ملت ایران گذاشته شده است، شکسته خواهد شد و ما از این حباب و از این حصار بیرون می‌آییم و جای خودمان را پیدا می‌کنیم، حرف خودمان را در دنیا علم می‌کنیم، مطرح می‌کنیم - ما حرف داریم، نظام اسلامی حرف‌های تازه‌ی زیادی دارد - و در دهه‌های آینده، نیروی انسانی ما، نیرویی که امروز شما دارید تربیت می‌کنید، با همت خود، با عزم خود، با سواد خود و دانشی که آموخته، با روحیاتی که به او داده شده، خواهد توانست این حصار وابستگی و تعطیل و مانند اینها را بشکند و واقعا یک حرکت به معنای واقعی بکند و ایران و ایرانی در جایگاه واقعی خودش قرار بگیرد؛ یا این خواهد شد، یا خدای نکرده، وارد یک دوران تحقیرشدگی طولانی دیگری خواهد شد... اگر نیروی انسانی ما وابسته اندیشید، وابسته حرکت کرد، از وابستگی خوشش آمد، قدر استقلال را ندانست، قدر اسلام و ارزشهای اسلامی را ندانست، به خودش بی‌اعتماد بود، آنوقت ما وارد یک دالان تاریک طولانی دیگری خواهیم شد، ... این بستگی دارد به اینکه شما امروز این دانشجو را چه جوری پرورش بدهید. بنابراین پرورش دانشجو به نظر من خیلی مهم است.

... همواره اساتید یکی از ارکان اساسی دانشگاه‌ها و کشور محسوب می‌شوند و حضور موثر آنها در جامعه و در دانشگاه می‌توان نقطه شروع تحول‌هایی اساسی در جامعه کنونی باشد.»

(بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از استادان، نخبگان و پژوهشگران دانشگاه‌ها؛ ۹۶/۲/۳۱)

مقدمه

ماه مبارک رمضان، ماه نزول قرآن و بهار قرآن است، فرصتی از طرف خداوند متعال به انسان برای خلوص و دریافت معنویت بیشتر و قرب به خویش است. همزمانی این ماه شریف و مبارک با بهار طبیعت فرصت مغتنمی جهت بهره بیشتر از این ماه ایجاد کرده است که حضور قرآن با تعمق و تدبیر در آیات آن در برنامه هر یک از افراد می‌تواند بشارتی برای استفاده کامل‌تری از این فرصت باشد.

طرح تکبیر، برنامه‌ای اختصاصی برای اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در ماه مبارک رمضان جهت انس و بهره‌مندی بیشتر با قرآن است تا شروعی برای حضور همیشگی قرآن در متن زندگی و عمل بر اساس آن در بین اعضای هیئت علمی و در نتیجه قرآنی شدن بیش از پیش دانشگاه‌ها باشد.

اهداف:

- قرار گرفتن اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در حریم علم و معنویت قرآن و اهل بیت علیهم السلام
- تربیت نیروی متخصص مسلط بر قرآن در سطح اعضای هیئت علمی
- ایجاد گفت‌وگو قرآنی در میان نخبگان
- تبیین سبک زندگی قرآنی در میان جامعه نخبگانی
- بهره‌مندی از فضای معنوی و ملکوتی ماه مبارک رمضان

طرح‌ها:

۱. جلسات توحید: نگاهی به حقیقت "سبحان ربی الاعلی و بحمدہ" در قرآن کریم

توحید یکی از مباحث ریشه‌ای و اصلی در علوم دینی و عقاید قرآنی است. اهمیت این علم از آن جهت است که به خالق هستی می‌پردازد و بی‌نظیر بودن خداوند را از جهات مختلف بیان می‌کند. براهین و استدلال‌های متفاوتی برای اثبات توحید، در آیات قرآن کریم، احادیث معصومان و همچنین آثار فیلسوفان و متکلمان مسلمان وجود دارد و افراد مختلف با روش‌های متفاوتی در این موضوع سخن گفته‌اند. اما از همه مهم‌تر این است که بدانیم خداوند کریم، خود را چگونه معرفی کرده و انتظار دارد انسان‌ها چگونه او را بشناسند و به او تقرب یابند. تسییح، حمد، تهلیل و تکبیر چهار رکن توحید هستند، که شناخت هر کدام از این چهار رکن سبب شناخت خداوند می‌شود. در آیات قرآن کریم آیات متعددی به بررسی به این موضوعات پرداخته که مطالعه و بهره‌مندی از آن در ایام ماه مبارک رمضان می‌تواند ما را به خدانشناسی حقیقی نزدیک‌تر نماید.

اهداف:

- ایجاد زمینه جهت شناخت خداوند از منظر قرآن کریم و نزدیکی به خداوند

- ایجاد بستر لازم جهت انس با سوره‌های قرآن و عمل به آن در زندگی

ویژگی جلسات:

- جلسات در ایام ماه مبارک رمضان به صورت روزانه، ساعت ۱۰:۴۵ تا اذان ظهر به صورت مجازی و برخط برگزار می‌شود.

۲. کارگاه‌های گزیده روش‌های تدبر در قرآن

یکی از مسائل کنونی در رجوع و بهره‌مندی از قرآن، بهره‌مندی از حقایق سوره و عمل به آن، ضمن نبود یک روش متقن جهت فهم و استفاده از آیات الهی است. این جلسات در صدد است تا بتواند به دو مسئله «شناخت فشرده از روش‌های تدبر در قرآن» و «چگونگی عمل همزمان با یادگیری قرآن» بر اساس سیر زیر پاسخ دهد:

• کارگاه اول:

- عنوان: تدبر راه ورود قرآن به زندگی؛ سوره مبارکه حمد
- تاریخ برگزاری: ۲۶ اسفند

• کارگاه دوم:

- عنوان: تفکر راه ورود به قرآن؛ سوره مبارکه مزمل
- تاریخ برگزاری: ۲۷ اسفند

• کارگاه سوم:

- عنوان: فهم معنای کلمات راه ورود به فهم قرآن؛ سوره مبارکه مدثر
- تاریخ برگزاری: ۳ فروردین

• کارگاه چهارم:

- عنوان: فهم نظام سوره روشی برای توسعه فهم قرآن؛ با سوره مبارکه یس
- تاریخ برگزاری: ۴ اسفند

• کارگاه پنجم:

- عنوان: مطالعه قرآن با قرآن گسترش فهم و تضمین درستی فهم قرآن؛ با سوره‌های مبارکه یس و فاطر
- تاریخ برگزاری: ۱۰ فروردین

اهداف

- معرفی روش متقن مبتنی بر قرآن جهت مطالعه قرآن و استفاده از حقایق بلند آن در زندگی

ویژگی جلسات:

- کارگاه‌ها در ۵ جلسه در تاریخ‌های ذکر شده به صورت مجازی ساعت ۱۵ برگزار خواهد شد.

۳. کارگاه‌های اصلاح رویکرد در رجوع به قرآن و برنامه‌ریزی

داشتن باورهای اشتباه نسبت به قرآن و رجوع به آن مانعی است که بهره‌مندی انسان از قرآن را محدود می‌کند. این جلسات، به دنبال این است که ما را از اشتباه‌هایی که موجب دوری ما از قرآن و کم شدن بهره ما از آن می‌شود، بیرون آورد و پیشنهادهای در چگونگی برنامه‌ریزی صحیح برای حضور قرآن در متن برنامه‌ها و سبک زندگی ارائه دهد.

اهداف:

- آشنایی با مهم‌ترین باورهای اشتباه درباره قرآن و رجوع به آن
- ارائه راهکار در چگونگی رجوع صحیح به قرآن
- پیشنهاد برای برنامه‌ریزی مطالعه قرآن و حضور آن در زندگی

ویژگی جلسات:

- این جلسات در سه کارگاه به صورت برخط در تاریخ‌های ۲۰، ۲۱ و ۲۲ اسفند، ساعت ۱۴ تشکیل می‌شود.

نکات مورد توجه:

- این برنامه‌ها، بر اساس گروه‌های مختلف مخاطبین در اعضای هیئت علمی طراحی شده است.
 - مخاطبین در هر یک از نشست‌ها به صورت مستقل امکان شرکت دارند.
 - دسترسی به آدرس جلسات و محتوای آن از طریق کانال راهبران قرآنی در پیام‌رسان بله و ای‌تا امکان‌پذیر است: @tadabbor_asatid
 - در صورت وجود سوال دانشگاه‌ها می‌توانند با شماره زیر تماس بگیرند:
- (خانم زالی) ۰۹۳۶۴۲۳۶۴۱۹

